

ОБЩИНА ШАБЛА

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕТО НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШАБЛА

Правилата за ползване на мерите, пасищата и ливадите на територията на община Шабла са изготвени съгласно изискванията на чл. 37о, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ и съдържат:

1. перспективен експлоатационен план за паша;
2. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене;
4. прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. ветеринарна профилактика;
7. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. построяване на навеси;
9. въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. охрана;
11. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

1. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка със Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони /СПРЗСР/ в страната.

Цели на перспективния експлоатационен план са:

- Дългосрочно опазване на пасищата в община Шабла и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на възстановяване паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

- В дългосрочен план да се повиши капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти.

- Установяване на контакти между управляващи, учени и земеделски стопани, с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите, пасищата и ливадите и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

- Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

• При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделски стопанства, покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по СПРЗСР за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

2. Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване.

Общинските пасища, мери и ливади могат да се отдават:

2.1. За общо ползване за паша на пасищни животни, организирани в стада. „Общо ползване” по смисъла на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи е традиционна практика на жителите от едно населено място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

2.2. За индивидуално ползване

- чрез отдаване под наем за срок от 5 календарни години, на основание чл. 37и, ал. 12 от ЗСПЗЗ, на животновъди, отглеждащи пасищни животни, съобразно броя и вида на регистрираните селскостопански животни в съответното или съседни землища, община или област.

- чрез отдаване под наем за срок от една календарна година, на основание чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ, само собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ

3. Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене.

Косенето в пасищата да се извършва след 15 юни, максимум 2 коситби годишно, като се спазват Националните стандарти, утвърдени със заповеди на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията. В размножителния период на птиците следва да не се извършва коситба.

4. Прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите.

Като прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите да се ползват съществуващите прокари и полските пътища.

5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения.

При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята в област „Околна среда, изменение на климата и добро земеделско състояние на земята“, одобрени със Заповед № РД 09-122/ 23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните, а именно:

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;

- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;

- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);

- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

6. Ветеринарна профилактика.

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните се определят ежегодно в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/.

При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност по храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Постоянно действащите епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации. Собствениците на селскостопански животни осигуряват ветеринарномедицинско обслужване на животните, които отглеждат, като сключват договори по чл. 137а, съответно по чл. 137б от ЗВД.

7. Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси.

При необходимост, частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, да се засяват с подходящи тревни смеси /видове, характерни за района/.

8. Построяване на навеси.

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/.

9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси.

Въвеждане и редуване на парцелното ползване на пасищата е условие за поддържане на мерите, пасищата и ливадите в добро земеделско и екологично състояние. Неравномерното изпасване и утъпкване на тревите води до ликвидиране на тревната покривка, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие. Използването на пасищата е системно и безсистемно /свободно/. При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5 – 6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самоочистване. Рационалното и щадящо използване на ливадите и пасищата е процес, който се контролира и регулира; дадена площ да се изпасва за не повече от 4 - 6 дни от говеда и 6 -

8 дни от овце; да се осигурява необходимото време за покой и израстване на тревите. Броят на животните на единица площ да е съобразен с продуктивните възможности на пасищата и с вида на животните. През пролетта пашата да започва, когато пасищата са добре просъхнали, а през есента да се прекратява около месец преди настъпване на трайните застудявания, за да израснат тревите и се подготвят за успешно презимуване.

10. Охрана.

Ползвателите на мери и пасища от общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

11. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината.

Режимът на ползване включва осигуряване на безпрепятствено ползване на общинските мери и пасища от селскостопанските животни. Да се поддържат мерите, пасищата и ливадите съгласно одобрените със Заповед на министъра на земеделието и храните Национални стандарти. Да не се променя предназначението на пасищата и мерите. Да не се допуска нарушаване на целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване. Да не се допуска престоя и преминаването на тежки МПС в мерите, пасищата и ливадите. Да не се допуска разпръскването на битови отпадъци, строителни и всякакви други отпадъци из мерите, пасищата и ливадите. Да се оградят пасищата с електропастир само след изрично писмено разрешение от общината. Да се спазват съществуващите полски граници /синори/ в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел, като не се допуска паша извън тези граници. Да се поддържат в добро състояние местата за водопой.

12. Карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

Картата се изисква служебно от Общинска служба „Земеделие“, с цел периодично актуализиране на списъка с данни за мерите, пасищата и ливадите от общинският поземлен фонд на територията на община Шабла.

Правилата са приети с Решение № по протокол № от2025 г. на Общински съвет – Шабла.